

U S T A W A

z dnia...

o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 13a dodaje się pkt 13aa w brzmieniu:
„13aa) nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę;”;
- 2) w art. 26 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 2, w art. 29 w ust. 3, w art. 32 w ust. 1, w art. 33 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 w części wspólnej, w art. 38 w ust. 2, w art. 39, w art. 45 w ust. 3 oraz w art. 48a w ust. 1 wyrazy „, 13a i 13b” zastępuje się wyrazami „i 13a–13b”;
- 3) w art. 27 w ust. 3 w pkt 1, w art. 32 w ust. 4a we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 67d wyrazy „działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13a” zastępuje się wyrazami „działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13a i 13aa”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 79 z 08.03.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 224 z 24.06.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 173 z 30.06.2022, str. 34.

Paweł Małaczek

zastępca dyrektora

Departamentu Prawnego

za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym

UZASADNIENIE

Proponowana zmian ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270) ma na celu w zapewnienie podstaw prawnych wdrożenia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę”, o którym mowa w art. 39c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.). Dzięki uruchomieniu tego działania rolnicy prowadzący działalność rolniczą, których gospodarstwa zostały najbardziej poszkodowane w wyniku tego kryzysu, będą mogli otrzymać wsparcie finansowe.

Wdrożenie tego działania stanowi odpowiedź na obecną sytuację ww. podmiotów na skutek wojny w Ukrainie związaną funkcjonowaniem na niestabilnym rynku, zakłóceniami w handlu, wzrostem ponoszonych kosztów i ich wpływem na ceny żywności.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego ww. podmioty potrzebują nadzwyczajnego wsparcia, żeby utrzymać swoją działalność.

Obecnie skutki rosyjskiej inwazji na Ukrainę są coraz bardziej odczuwalne. Obecna sytuacja wymaga zastosowania w tych okolicznościach wyjątkowych środków dostosowanych do niej. W sektorze rolnym występują trudności zagrażające ciągłości działalności rolniczej gospodarstw. mają one związek ze wzrostem kosztów prowadzenia działalności rolniczej. Biorąc pod uwagę wysokość strat w poszczególnych sektorach produkcji rolnej, jak również ograniczony budżet przewidziany na to działanie, proponuje się skierowanie pomocy do rolników prowadzących działalność w sektorze, w którym zidentyfikowano największe potrzeby w zakresie natychmiastowego wsparcia, którego celem jest rekompensata przynajmniej części strat i rozwiązanie problemów z płynnością finansową.

Beneficjenci oraz sektor, który zgodnie z wynikami przeprowadzonych analiz w największym stopniu został dotknięty skutkami wojny w Ukrainie, zostały precyzyjnie zdefiniowane w procedowanym projekcie zmiany PROW 2014–2020 oraz projekcie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Proponowane w ramach przedmiotowego działania wsparcie będzie miało formę jednorazowej płatności ryczałtowej dla rolników spełniających kryteria dostępu określone w PROW 2014–2020. Mając na względzie proponowaną przez Komisję Europejską uproszczoną formę wsparcia w ramach przedmiotowego działania, a także ze względu na pilny i wyjątkowy

charakter tego wsparcia oraz określony termin na zakończenie kontraktacji środków do dnia 31 marca 2023 r., proponuje się, aby w ramach tego działania pomoc była przyznawana oraz wypłacana na podstawie decyzji administracyjnej, na wniosek o przyznanie pomocy będący jednocześnie wnioskiem o płatność. Dodatkowo za takim trybem przemawia fakt, iż nie przewiduje się dodatkowych zobowiązań do zrealizowania przez potencjalnych beneficjentów pomocy w ramach przedmiotowego działania. Wdrażanie tego działania, w tym dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów, będzie zadaniem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako akredytowanej agencji płatniczej.

Uwzględnienie w projekcie ustawy nowego działania, w którym pomoc ma być przyznawana w drodze decyzji administracyjnej, wiąże się z koniecznością odpowiedniej zmiany tych przepisów ustawy, które dotyczą wsparcia przyznawanego w drodze decyzji administracyjnej. Z uwagi na ograniczenia czasowe związane z terminami na zakontraktowanie i wpłacanie środków w ramach nowego działania, zakłada się skrócenie czasu na złożenie żądania doręczenia decyzji, wniesienie odwołania oraz na rozpatrzenie odwołania.

Ponadto w art. 1 pkt 3 projektowanej ustawy proponuje się wyłączenie stosowania 67a i art. 67b ustawy do przedmiotowego działania. Przepisy art. 67a i art. 67b zostały wprowadzone z uwagi na fakt, że w chwili ogłoszenia w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii obowiązujące dla PROW 2014–2020 przepisy dla poszczególnych instrumentów wsparcia nie przewidywały takiej sytuacji i nie uwzględniały szczególnych rozwiązań zapewniających wnioskodawcom oraz beneficjentom wystarczającą w tym okresie ochronę, tj. nie zapewniały możliwości wydłużenia terminów naborów w celu ułatwienia ubiegającym się o przyznanie pomocy składania wniosków o przyznanie pomocy przez wydłużenie czasu na ich sporządzenie i złożenie ani nie dawały możliwości spełnienia określonych warunków lub zobowiązań w terminie późniejszym, uzgodnionym z organem lub podmiotem, który przyznał pomoc. Przepisy te wprowadziły zatem specjalne rozwiązania dla wnioskodawców i beneficjentów, które dały taką możliwość. W przypadku działania, o którym mowa w projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 13aa, projektowane przepisy będą uwzględniały wszystkie powyższe okoliczności z uwzględnieniem bieżącej sytuacji.

W projektowanej ustawie zaproponowano uwzględnienie nowego działania w takim samym zakresie, w jakim ustawa uwzględniła działanie „Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19”. Działanie to miało podobny charakter i wymogi dotyczące bardzo ograniczonego czasu na zakontraktowanie i wypłatę środków. Z doświadczeń we wdrażaniu tego działania wynika, że przyjęte rozwiązania się sprawdziły. Z tego względu proponuje się je przyjąć również w nowym działaniu.

Zgodnie z projektowanym art. 2 projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wskazany termin wejścia w życie projektowanych przepisów jest związany z potrzebą jak najpilniejszego rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę tak, aby środki w ramach nowego działania zostały zakontraktowane do dnia 31 marca 2023 r.

Projektowane przepisy wprowadzają rozwiązania bardzo korzystne dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Nie nakładają na nich żadnych

dodatkowych obowiązków. Proponowany termin wejścia w życie ustawy nie narusza więc zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem państwa.

Projekt będzie miał pozytywny wpływ na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane przepisy będą miały pośredni pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt ustawy wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt ustawy został umieszczony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD445.

Opracowano w Departamencie

Wspólnej Polityki Rolnej: